

MAGYAR NEPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Práter-utca 44.

Előfizetési ára külön:		Szerkesztik:	Mezőgazdával együtt:	
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	Egész évre	3.—
Fél évre	—95		Fél évre	1.50
Negyed évre	—50		Negyed évre	—80
Egyes szám ára 4 kr.			Egy petitsor hirdetés ára 10 kr.	

Fölfordulás.

Az Isten keze jól összezavarta a gonoszok dolgát. Zavar, bizonytalanság, fölfordulás van minden állapotaikban. Maguk se tudják: hogyan azóta Bánffy ur szekere teljesen elakadt. Ámbár a Tisza-család csatlósaival együtt neki vetette vállát a szekérnek, hogy kiemeljék a kátyuból,

Készülődés sz. karácsony ünnepére.

vannak? Még kevésbé azt: hogyan lesznek? de sehogy se sikerül. Bánffy is erőlködik, hogy Mióta a horvát miniszter és Szilágyi Dezső, majd beleszakad, az ő talpnyalói is minden te- a képviselőház elnöke lemondtak tisztségökről, hetségükkel segítenek neki, mert attól tartanak,

Keresztények, csak keresztényeknél vásároljatok!

ha Bánffy elbukik, az ő boldogságuk napja is lealkonyul. De csak nem érhetnek célhoz. Az ellenzék nem tudja megtörni s Bánffy álláspontját nem tudja megszilárdítani. Sőt most már jobban inog, mint valaha. Minden pillanatban várjuk: mikor rugnak egyet rajta a magasból s mikor dül a porba? Mert alig hihető, hogy ebből a zavarból ki tud bontakozni. Lehetetlen. Érezzük, hogy itt a számadás és bűnhődés napja, amidőn a gondviselés ostora alatt összetörnek, a sok gonoszságért, bűnért, törvényszegésért, melyet elkövetett, hogy zótét céljait elérhesse. Érezzük, hogy Bánffy nem uralkodhat soká már. Képtelenség még gondolatnak is, hogy ilyen emberrel, ki a parlamentben nem juthat szóhoz, kit pofonokkal fenyegetnek s becsületében a legérzékenyebben sértenek, képtelenség, hogy ilyen emberrel a király szóba állhasson s kezét szoríthasson. Hisz Bánffyt annyira bemázolták minden piszokkal, hogy aki hozzá ér, nem maradhat tiszta. A király keze pedig soha nem is volt, soha nem is lehet piszkos. Ezért nem érintkezhetik Bánffyyal s ezért tartjuk teljesen biztosnak, hogy Bánffy már el is van ejtve.

Igaz, hogy ő göresösen kapaszkodik a kormányelnöki zsölleszékbe és távozni sehogy se akar; ámde az a szerencse, hogy nem tőle kérdeik: akar-e menni vagy se? Ha nem megy, kirugják s mennie mégis kell.

A képviselőházban szóhoz nem juthatván, királyi leiratot eszközölt ki, mellyel a képviselőházat egy hétre elnapolták. Ezzel meg akarta ijeszteni az ellenzék, hogy „nézzétek csak, milyen erősen állok a királynál; ha sokat ugráltak és alkalmatlankodtok, fölcsalatom a Házat és új választásokat rendelék el; akkor pedig jaj nektek mindnyájatoknak, mert még kegyetlenebb választást csinállok, mint 96-ban s eltiporlak benneteket az utolsóig!” Azt hitte Bánffy, hogy a király bizalmával való dicsekedés és hatalmának fitogtatása és a választásokkal való fenyegetéstől meg fog ijedni az ellenzék s harci kedve alább száll. De nem úgy történt. Az ellenzék bizik a népből és hiszi, hogy új választások esetén nem Bánffy gárdáját támogatná, mert most már láthatja, hogy Bánffy és serege *el akarják árulni a házat*, az ellenzék pedig testével is kész megakadályozni az irtózatot bünt. Miután a népnek most már ezt látnia kell, meg van győződve az ellenzék, hogy esetleges új választás esetén Bánffy hadserege megtörve, az ellenzék pedig megerősödve kerülne vissza a képviselőházba. Ezért nem rettent meg az ellenzék Bánffy fenyegetésétől.

De erre nem kerül a sor. Bánffy bukni fog. Legfelebb az új évet éri meg. A jövő esztendőben azonban már Apanagyfalun fog az ökrök

között mulatni. Ez az ember eljátszotta játékait. Soha többé nem lesz sulya. Olyan semmisség lesz, hogy többé észre se veszik.

A gaz választásokat most egy még nagyobb bűnnel, hazaárulással akarta megtétezőni.

Az Isten azonban beleszólt bűnös terveibe: „Eddig és ne tovább!”

A hazaáruló javaslat.

Hazaárulásra csak gazemberek vállalkozhatnak. S ily iszonyu gonoszságban csak gazemberek lehetnek bűntársak.

Mit főztek ki a Tiszák Bánffyyal?

Látták, hogy január 1-ére a kormányzasi fölhatalmazásról szóló törvényjavaslat nem megy keresztül a házban, tehát a kormány nem kormányozhat, azaz se adót, se katonát nem szedhet, vagyis az alkotmány gépezete megszűnik működni: a vén Tisza Kálmán, ki 75-ben *árulás* révén jutott a miniszterelnöki székbe, mert elárulta addigi elveit és a függetlenségi pártot, ez a vén Tisza Kálmán egy törvényjavaslatot dolgozott ki, mely szerint, ha a képviselőház új évig nem tárgyalná le az indemnitásról, azaz a kormányzasi fölhatalmazásról szóló törvényjavaslatot, akkor fölhatalmazást nyer a kormány, hogy 1899 dik év négy első hónapjában az állami bevétel és kiadás kezelését elintézheti azon határok között, melyek a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatban le vannak fektetve. Továbbá, ha az Ausztriával kötendő kiegyezés új évig nem lehetne törvényesszen rendbe hozni, fölhatalmazást kap a kormány, hogy a mostani állapotot föntarthassa.

Ezt javasolja Tisza Kálmán és a Tisza-féle érdekcsoport.

Midőn a javaslatot olvassuk, nem tudjuk mit esodáljunk jobban: Tisza Kálmán lelketlenségét-e? vagy ostobaságát?

Lelketlenség kell ahhoz, hogy oly javaslattal merjen valaki előállni, melyet egy egész sor főnálló törvény eltiprásával lehet csak keresztül vinni.

De ahhoz meg ostobaság kell ám, hogy valaki így akarjon Bánffyn segíteni. Hisz ebből a javaslatból is csak úgy lehet törvény, ha képviselőház letárgyalja s elfogadja. Míg el nem fogadja, addig törvényt nem válthatik ez se s míg nem törvény, addig nem járhat el eszerint a kormány. Azonban, ha az indemnitási javaslat törvényté válását az ellenzék megakadályozta, mert agyonbeszélte, úgy, hogy új esztendő napjáig, mikor életbe kellene lépnie, nem tárgyalhatják le, tehát nem lehet törvény: akkor ezt a javaslatot is megakadályozhatja, úgy agyonbeszélheti, hogy ebből se lehet törvény. Mert ennek is már új esztendőre életbe léptetett törvénynek kellene lenni, csak úgy segíthetne Bánffy szorult helyzetén. Csodálkozunk rajta, hogy Tisza Kálmán annyira zavaros, hogy ezt észre nem vette. De sőt az egész nagy párt egyetlen tagja se, mert egy se említette föl.

A kormánypárt december 6-án nagy értekezletre hívta össze tagjait. Már napokkal előbb sippal, dobbal hirdették, hogy 6-án igen fontos értekezlete lesznek a pártnak, azért el ne maradjon egy mameluk se. Dacára a nagy erőlködésnek, az igen fontos értekezletről mégis elmaradt vagy 80 képviselő.

S mi volt a tárgya a fontos értekezletnek? Tisza Kálmán alkotmányellenes és hazaáruló törvényjavaslatának bemutatása.

Maga a vén Tisza Kálmán mutatta be és olvasta föl a javaslatot, aztán a jelenlevőket felszólította hogy járuljanak hozzá s hozzájárulásuk jeléül most mindjárt írják is alá.

Bánffy Dezső nyilatkozott Tisza Kálmán után. Mentetgetni akarta e lépést, melyre az ellenzék obstrukciója kényszerítette a kormányt. Mindenkitől megkövetelte, hogy e javaslatot aláírja és támogassa. Ki erre nem hajlandó, az lépjen ki a pártból.

Emmer Kornél azt hiszi, ma még nem forog fen a szüksége annak, hogy az indítványozott lépést megtegyék. Szeretné is, ha nem tennék meg.

Tisza István és Hegedüs Sándor Tisza Kálmán javaslata mellett nyilatkoztak.

Ezt az értekezlet véget ért. Podmanicky Frigyes pártelnök fölhevítte a jelen voltakat, hogy azonnal írják alá Tisza törvényjavaslatát.

Bár nagyon erősen őrizték a jelenvolt képviselőket, mégis sok megugrott közülök, anélkül, hogy a javaslat aláírásával hozzá járult volna.

Kilépés a kormánypártból.

A Tiszaféle javaslat a kormánypárt független elemei között, kik nem Bánffy pénze segélyével kerültek be a Házba, nagy megbotránkozást okozott. Egész vérük fölforrott arra a gondolatra, hogy egy törvénytelen és hazaáruló javaslat támogatására akarják őket szoritani s arra merik felszólítani, hogy írják alá azt a javaslatot, melyet becsületes férfiú és igazi hazafi nem írhat alá s melynek kibocsátóit és támogatóit, mint hazaárulókat börtönnel kellene fenytetni. A kormánypárt független férfiai mind megtagadták aláírásukat a Tiszaféle hazaáruló javaslatról. De nemcsak ezt tették. Hanem a pártból is kiléptek. A kilépett képviselők a következők:

1. A kilépettek: Andrassy Gyula gróf, Andrassy Tivadar gróf, Batthyány Lajos gróf, Chorin Ferenc, Csáky Albin gróf, Dobóczy Ignác, Emmer Kornél, Enyedi Lukács, Fiáth Miklós báró, Győrffy Gyula, Harkányi János báró, Hieronymi Károly, Leidenfrost László, Pejaesevich Arthur gróf, Perényi Zsigmond báró, Serényi Béla gróf, Széchenyi Aladár gróf, Széchenyi Tivadar gróf, Sztáray Gábor gróf, Teleki Géza gróf, Thorockay Miklós gróf, Szilágyi Dezső, Láng Lajos, Ferlitska Kálmán.

A kilépés nagy zavarba ejtette a kormánypártot, mert a legjelesebb, legtekintélyesebb tagjai mentek el. Akik ott maradtak azok közül is többen ki akarnak még lépni. Néhányan már aláírásukat is visszavonták, melyet a kényszerítés első pillanatában Tisza javaslatának megadták. Később azonban jobban megfontolván a dolgot, belátták, hogy ez hazaáruló bűn s azért aláírásuk törlését kérték. Ilyen Ferlitska Kálmán Leidenfrost László s mások is.

A horvát képviselők.

A 40 horvát képviselő is megtagadta Tisza törvényeitől az aláírást. Hazaárulás bűnébe ők se akarnak esni. De mikor a horvátok ezt kijelentették a kormány már nem volt oly nagy zsákkal. A kilépésektől megijedt, azért a horvát képviselőknek már nem merték azt mondani, amit előbb oly nagyon hangoztattak, hogy aki az aláírást megtagadja, nem lehet tagja a pártnak. Nem írták alá s mégis megtűrik őket a pártban.

Választók Tisza törvénye ellen.

Az alsó-kubini kerület választói táviratilag fölhevítették képviselőjüket, Kubinyi Árpádot, hogy a Tisza-

féle javaslathoz való hozzájárulását utólagosan tagadja meg.

Bánffy Bécsben.

Bánffy Dezső miniszterelnököt vasárnap Bécsben a király kihallgatáson fogadta. Bánffy lapjai, nem győznek eleget dicsekedni, hogy mily kegyes volt a miniszterelnökhöz a király, kinek minden javaslatához hozzájárult.

Hát hiszen míg el nem ojtí egész nyiltan, addig mindig kegyes a király minden miniszterhez.

Az elnök-kérdés.

Nagy fejtörést okoz a kormánynak, hogy ki legyen Szilágyi utóda. Előbb Tisza Pistát akarták, mert Tisza Pista mindenre vállalkozik, ha megfizetik. Az elnökséggel pedig évi 12 ezer forint fizetés jár. Látták azonban, hogy az ellenzék Tisza Pistát, — kit szívből utál, — föl se hagyná menni az elnöki székbe. Azért azt elejtették. Kerestek mindenféle alkalmas elnököt, de sehol se találtak. Végre azt sütötték ki, hogy Percel Dezső belügyminiszter lesz az elnök, a belügyminiszteri tárcát pedig Bánffy Dezső veszi át, aki aztán így dupla miniszter lenne s dupla fizetést kapna. Percel Dezső jelöltsége az ellenzéknel majd ép oly nagy visszatetszést keltett, mint Tisza Pistáé!

Az ellenzék kiáltványa.

Az ellenzék közösen egy kiáltványt szerkesztett, melyben a nemzethez fordul, hogy a mai zavaros politikai viszonyok felől tájékoztassa.

E közös kiáltvány a következőképp hangzik:

A nemzethez.

Hazánk alkotmánya veszélyben forog. Nemzetünk e nagy és becses intézményét életgyökereiben támadta meg a szabadelvű párt, együtt a kormánynyal. E merényletszerű támadással szemben el nem háriható kötelesség nehezedik az országgyűlési ellenzék minden pártjára. Visszautasítani a támadást és felvilágosítani a nemzetet, hogy a merénylet erejét veszítse, még a képviselőház tárgyalása előtt: ebben áll az ellenzék elsődendő kötelessége. E kötelességet az ellenzéki pártok külön is teljesíteni fogják, hogy saját elveik világánál mutassák meg a veszélyt nemzetünknek; de teljesítik ezuttal együttvéve is, mert a megtámadott alkotmány védelme pártkorlátok felett áll. Teljesítik pedig egyelőre ezen tiltakozás útján, mert a képviselőház elnapolása miatt meg vannak egy időre attól az alkalmától fosztva, hogy a fenyegető veszélyekre a képviselőház tárgyalási rendjén mutassanak rá.

Az ellenzéki pártok rati javaslatot nyújtottak ben kifejtették, hogy a kormány támoga többség nem szabad és tiszta választás útján létre. Ezt a tényt nemcsak, hogy nem cáfolták m nemcsak hogy meg is erősítették, de a válas visszaélést azon vallomással, hogy a választásokat a kormányelnök vezette, hogy a kerületekben hivatalos jelöltek voltak és hogy a választási pénztárt is a kormányelnök kezelte: nem átalották ugyanezek helyeselni s ezzel az erőszakot és a vesztegetést kormányzasi elvve emelni.

Ezen tény és a rákövetkező vallomás már magában meghamisítja az alkotmányos életnek, mert a képviselő függetlenségét aláássa s ezzel a kormány felelősségét a valóságban hatályon kívül helyezi.

A látszattá zsugorított felelősségi elv nem is óvhatta meg a képviselőházat azon megaláztatástól, hogy a kormány tudatában annak, hogy valódi és komoly felelőssége nincs hazánknak életbevágó kérdéseiben, ismételt felhívások dacára megtagadott minden felvilágosítást tervei és szándékai felől. Ezen imparlamentáris eljárásnak nyugtalanító hatását súlyosan fokozták a kormány hívei részéről olyan nyilatkozatok, melyekből minden féreértés kizárásával azon alapos aggodalom nyert tápot, hogy a kormány kész hazánk életérdekeit föláldozni s e végből nem irtózik visszariadni sem a törvényszegéstől, sem az alkotmányosság alapjainak megrendítésétől.

Ezen súlyos aggodalmaknak a lefolyt vitákban sűrűn adott kifejezést az ellenzéknek minden pártja. A parlamenti küzdelmeknek éppen ezen hazafias aggodalmak képezték okát, tartalmát, velejét. De a kormány mégsem nyilatkozott, a felmerült aggályokat el nem oszlatta, párthiveinek aggodalomkeltő nyilatkozatait meg nem gyengítette s ezzel megerősítette a feltevések alapos voltát és az alkotmányos veszélyek lehetőségét.

Ily helyzetben kért a kormány a képviselőháztól felhatalmazást arra, hogy a jövő év első négy hónapjában a közadók beszédését eszközölhesse és az ország szükségének fedezését teljesíthesse, a jelen évi költségvetési törvény korlátai között. Tehát eszközt kért arra, hogy tovább kormányozhasson; és kérte ezt akkor, midőn nyilvánvaló lett, hogy sem az ország vagyoni életérdekeit megóvni nem képes, sem hazánk alkotmányának épségét fenntartani nem akarja.

Az ellenzéki pártok kitartó és erélyes parlamenti küzdelmének köszönhető, hogy ezt az eszközt a kormányzás folytatására a képviselőház ennek a kormánynak nem adta meg.

Szerintük tehát az ellenzéki pártokra hárul amiatt a felelősség, hogy sarkalták a parlament méltósága és az ország érdekében a kormányt, rejtett, tehát bizonyára csak kárhózasos céljainak bevallására. Az ellenzéki pártokra hárulna a felelősség azért is, hogy idáig sikerült a kormányt törvény- és alkotmányellenes célzatainak elkövetésében megakadályozni. Ez a felelősség könnyen viselhető s az ellenzéki pártok nyíltan és emelt fővel vállalják el.

Am kié a felelősség az alkotmány ellen tervezett vakmerő merényletért? . . . A nemzet már tudja, hogy mi történt a szabadelvű pártban és az ország megdöbbenve áll meg a pártütésnek elijesztő mértéke előtt.

Kárhózasos eljárásukhoz ürügyet kerestek az ellenzék alkotmányvédő küzdelmében és a kormányzati gépezet működésének lehetőségében. Ezt az ürügyet vallja az a kormány is, mely éppen azzal idézte elő a helyzetet, hogy hatalma föntartása érdekében kész az ország legéletbevágóbb érdekeit kockáztatni és minden kötelességszegést elkövetni.

A merényletet Tisza Kálmán nyújtotta be a szabadelvű pártnak egy törvényjavaslat alakjában. Tehát ugyanazon férfiu, ki már egyszer vállalkozott volt a véderőtörvénynél közjogunk egy sarkalatos biztosítékát lerontani. E javaslat célja az, hogy a kormány fölhatalmazást nyerjen törvény nélkül és alkotmányon kívül kormányozni. Szükséges-e mondanunk, hogy ilyen tartalma törvénynek nem lehet, mert törvénytelen törvényt a jogeszmé nem ismer.

Szemfényvesztésül kimondja e javaslat indokolása, hogy ez a törvénytelen törvény nem fog precedenst alkotni. Nem mert a mi a jogszerűségnek még a for-

máját, sőt még a látszatát is nélkülözi, az sohasem válhatik precedenssé. Hanem hát a látszólagos suly kedvéért szükséges volt, hogy a szabadelvű pártnak minél több tagja aláírja a javaslatot s a logikának egy eddig nem ismert törvénye szerint ezen aláírások szükséges voltát azzal az ürüggyel indokolták meg, hogy a képviselők általános többségének aláírása által el lesz hártva a precedens alkotás minden veszélye. Feledték, vagy inkább feledni akarták, hogy a képviselőházi többség a képviselőházon kívül nem létezik; hogy az aláírások csak magán természetűek bírnak s hogy a többség nem alkotmányjogi intézmény, hanem egyszerűen eredménye a képviselőházban lefolyt vitának és szavazásnak. Az aláírás sikerének biztosítására kimondták a pártkényszert, mi által könnyen megszerezhették az aláírók sokaságát olyan gyülekezetben, amelynek többsége tisztátalan választások útján jött létre.

Az indítvány elfogadtatott, az aláírások megtörténtek s ezzel oly vakmerő merénylet kísértetett meg, amely, ha sikerül, alkotmányosságunkat alapelvében támadja meg, s az alkotmányos lét teljes felforgatására vezet.

Vészthozó s az alkotmányosság minden igaz hive előtt kárhózasos már maga a kísérlet, mert a hatalom megtartása és törvény- és jogellenes gyakorolhatása érdekében, minden jog s az alkotmány minden elvének és biztosítékának megsértésére való készségről tesz tanúságot, mert az alkotmányos érzékből való teljes kivetkőzésnek s ezen érzéknek a nemzetben való elfojtására irányzott törekvésnek szomorú bizonyossága és mert egyszersmind rosszhiszemű fogás az alkotmányellenes kormányzatra való azon alkalomnak megragadására, a melyet maga a kormány és támogatói idéztek elő, hogy törvény- és alkotmánytíprás végett a végszükségnek állűrüggyére hivatkozhassanak s ezzel is félrevezethessék az országot.

Vészthozó azért is, mert az alkotmányos lét megtámadását, adóknak s ujoncoknak törvényhozási megszavazás nélkül tiltott szédését s a törvénytelen kormányzásnak minden elkövetendő bűnét a törvényesség látszatába akarja burkolni s ezzel precedenst akar alkotni, utmutatást adni minden jövőendő időkre, azoknak, kik készek hazánk alkotmányos életét megsemmisíteni; de egyttal ürügyet keresnek arra, hogy a jogszerűség látszatával takarózhassanak. Mindez annál kárhózasosabb, mert ezuttal a kormány és a képviselőház tagjainak többsége nyilvánítja készségét; oly lépés ez, minőre eddig csak a legsötétebb idők idegen vezérférfiai vállalkoztak, de mások soha. Ha ez sikerül, akkor alkotmányosságunk helyébe az az elv vezetettnek be hazánkban, hogy a parlament helyébe, egy párt klubban összeverődött képviselői csoport irányozza és vezeti törvények nélkül, sőt azok ellenére az ország kormányzatát, mellőzésével a koronának és a főrendiháznak s a képviselőházi többségnek szabályszerű szavazás útján való nyilvánulásának, mert hiszen mindezt az aláírások és az aláíróknak száma helyettesítene.

Megszünnék a kormány felelőssége még formailag is, mert eképp előre — aláírások és lekötés útján fölmenthetnék minden általa jövőben tetszés szerint elkövetendő törvénytelenység és jogtíprás következménye alól.

A képviselőház jogait, még pedig a Házon kívül, a képviselőknak egy és pedig a felelőtlen kormánytól függő csoportja bitorolná azon a címen, hogy ők képezik a képviselőház tagjainak többségét. Értelmetlenné és paródiává válnék a képviselőházban minden vitát-

kozás és ki volna zárva az aláírással is lekötöttek részéről minden szabad elhatározás.

Ennek a vakmerő kísérletnek, ennek az alkotmányosság gyökeréhez irányzott forradalmi kísérletnek sikerülni nem szabad, nem lehet.

A legszentebb javakat, a miért a nemzet annyit küzdött, szenvedett, így a legdurvább önkény és erőszak prédájává tenni nem engedheti: alkotmányos létét semmi ok miatt, semmi ürügy alatt föl nem áldozhatja. Kötelességünk képviselői állásunk tudatában, hazánk megtámadott alkotmányos léte és nemzetünk jövője érdekében tiltakozunk tehát ezen merénylet, ezen párttűtő ármány ellen s amidőn ezt tesszük s a veszélyekre hazánk fiait figyelmeztetjük, tesszük azt egyszersmind azzal a meggyőződéssel, hogy a nemzet igaz érzelmeit tolmácsoljuk.

Az országgyűlés ellenzéki pártjainak Budapesten, 1898. december 11-én tartott közös értekezletéből

Gyórfy Elek, Szentiványi Arpád elnökök.

Buzáth Ferenc, Hock János, Rátkay László jegyzők.

POLITIKAI HIREK.

Üsd agyon, de . . . ne nagyon.

Körülbelül ilyen értelme van annak a kijelentésnek, amelyet a „Pol. Ert.” állítólag magának Kossuth Ferencnek nyilatkozata alapján és pedig illetékes helyről való felhatalmazással, a következő fogalmazásban tesz:

„A függetlenségi és 48-as párt programja gyakorlati s a pártnak uralkodó felfogása alapján, mely felfogás Kossuth Ferenc hírlapírói működése által is több ízben ismertette: csak olyan kormánnyal szemben használja és jogosult használni a végső fegyvereket, minő p. o. az indemnitás megtagadása is, amely iránt a bizalomnak semmi mértékével sem viseltetik, mely nyilvánvaló törvényszegéssel, még a 67-es törvényes alapnak is meghiúsításával, alkotmányellenesen kormányoz s melyről ezt s ennek határozott szándékát már eleve tudja. Minden más kormánnyal szemben a szokásos parlamenti haremmodor keretében mozog és fog mozogni a függetlenségi párt taktikája s az ilyen kormány részére szükséges indemnitás megszavazását, valamint a rendes parlamenti tárgyalásokat nem fogja lehetetlenné tenni. Ugyanily értelemben nyilatkozott Justh Gyula is, illetőleg csatlakozott Kossuth Ferencnek itt körvonalozott álláspontjához.”

Mire való ez a bujkálás. Tessék kimondani, hogy csak Bánffy ellen dolgozunk, minden más szabadelvű kormánnyal azonban hajlandók vagyunk megférni. Avagy volt már olyan liberális kormány, amelyet törvényszegéssel s még a 67-es alapnak meghamisításával is ne vádoltak volna? — Nyílt sisak illenek a függetlenséghez.

A liberálisok és a nép.

Számtalan példa van arra, hogy a liberális atyafiak nem törődnek a néppel. Minden érintkezésük csak annyiból áll, hogy sebeket vágnak a szíven s terheket raknak vállaira. De mikor a nép segítségért fordul hozzájuk, igazi kutyaszívűekhez illően utasítják el; még szóba se állanak vele. A liberálisoknak egyik

igen jeles példánya, Erdély Sándor, az igazságügy-miniszter, ki nemcsak a népjograblások legégbekiáltóbb gázságaira se indult meg, hanem még saját választói kérelmét is szívtelenül elutasította. A 13 Karcsa község lakói tisztelettel megkérték, hogy a földadó leszállítására és a börze megadóztatására vonatkozó kérvényüket nyújtsa be a képviselőháznak. De ez a szattyán-képi cinikus ur még ezt se tette meg, hanem választói kérvényét egyszerűen félredobta. Ugyanigy tett az albáriak kérvényével is. Azt gondolja ez az uborkafára a sors bolond szeszélyéből följutott korlátolt ember, hogy „parasztokkal” csak nem érintkezik. Pedig vissza emlékezhetne Erdély Sándor, hogy volt idő, mikor egy kissé szerényebben, sőt nagyon is szerényen adta a bankot. Mi pedig megjövendöljük, hogy lesz is még ilyen idő. Mert Isten segítségével nem csak a liberalizmust buktatjuk meg, de el fogjuk törölni még a miniszteri nyugdíjakat is. A népnek majd csak kinyílik a szeme s majd csak meglátja, hogy a liberálisok szíve érzéketlen köszikla az ő bajaival szemben s majd csak otthagya táborukat. Ezt erősen hisszük. Az Isten velünk van. Velünk lesz a nép is.

Országgyűlés.

December 7.

Régen volt eanyi ember a képviselőházban. A Tisza-féle törvénysértő javaslat mozgósított minden embert, aki csak bírta magát. A tervezett alkotmány-sértést már az ülés megnyitása előtt nagyon izgatottan tárgyalta az ellenzék. Mindjárt lehetett látni, hogy ma vihar lesz. Tíz óra mult, midőn Láng elnök az ülést megnyitotta. Jelentette hogy Szilágyi Dezsőtől levelet kapott, melyben a képviselőház elnökségéről lemond.

Az ellenzék kívánatára fölolvasták Szilágyi levelét.

Lemondásának okát abban adja, hogy nincsenek meg többé a szükséges feltételek arra, hogy állása betöltéséhez a siker reményével nyulhasson.

Szilágyi levelének fölolvastása után Láng Lajos alelnök is kijelenti, hogy ő se marad meg tovább a helyén, hanem követni fogja elnökét, hogy oly alelnök jöhessen helyére, ki a házszabályokat az új elnök szellemében hajlandó kezelni. De hogy a Ház táncszokásai fönn ne akadjanak, az új elnök megválasztásáig vezetni fogja az üléseket, ha a Ház minden oldaláról támogatásban részesül.

Kossuth Ferenc pártja nevében kijelenti, hogy Szilágyi lemondását nagy veszteségnek tartja s azt nem veszik tudomásul, hanem indítványozza: kérjék meg Szilágyit, vonja vissza lemondását. S kéri az alelnököt is, ő is maradjon meg helyén.

Polónyi Géza hozzájárul Kossuth indítványához.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök szólásra áll fel. T. Ház! (Óriási nagy zaj. Felkiáltások balról: „Ki vele! Takarodjék innen! Hazug! Nem hallgatjuk meg! Eláll! Kinek beszél? Ugy sem hisz önnek senki!” Megmegujuló percekig tartó zaj. Elnök folytonosan csenget. Kiabálás jobbról: „Rendre! Rendre!” Balról: „Hallgassanak Mungók!” „Menjenek a klubba!”)

Elnök: Kérem a képviselő urakat . . . (Szavai a zajban elvesznek.)

Bánffy Dezső báró: T. Ház! (Viharzó zugás. Dobolás. Felkiáltások balról: ki a hazuggal! Főmungó! Üljön le! Ezt az embert ne hallgassuk

meg! Megmegujuló percekig tartó zaj. Felkiáltások jobbról: Majd mi is így teszünk, ha ott beszélnek!

Elnök: Kérem, tegyék lehetővé, hogy ne a legkellemetlenebb emlékekkel távozzam e helyről. (Nagy zaj.)

Ivanka Oszkár: Beszéljen más miniszter, kinek hinni lehet! (Nagy zaj.)

Bánffy Dezső báró: Legyenek meggyőződve, hogy én is sajnálom, (Zaj. Egy hang: Ne hazudjon megint!) hogy a Ház igen t. elnöke lemondott állásáról. (Meg-megujuló nagy zaj.)

Ivanka Oszkár: Mindenkit meghallgatunk, csak azt nem, aki sohasem mond igazat! (Zajos helyeslés balfelől.)

Bánffy Dezső báró: T. Ház! (Óriási zaj.)

Fáy István: Menjen ki innen! (Rendre! Rendre! jobbról.)

Bánffy Dezső báró: Én is sajnálom, mint bárki Szilágyi távozását. (Zaj. Felkiáltások: Hát akkor miért rágalmaztatta meg?)

Bánffy Dezső báró: Legyenek meggyőződve t. képviselő urak, hogy én voltam az, (Halljuk! Halljuk! jobbfelől.) aki sokkal előbb . . . (Nagy zaj balfelől és felkiáltások: Menjen a klubba!) . . . én voltam az, t. képviselő urak, aki sokkal előbb, semhogy ezen kérdés egyáltalában a képviselő uraknak tudomására jött, (Nagy zaj, kiáltások balfelől. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.) . . . mert éreztem a nagy jelentőségét az elnök ur ezen szándékolt lépésének, és én voltam az, aki az elnök urral erről beszélve jeleztem, hogy igen nagy válságos következmények lesznek akkor, ha ő ez idő szerint az elnöki széket elhagyja. Méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy nekem távolról sem állhat érdekebben az, hogy Szilágyi Dezső az elnöki széket elhagyja. (Zaj balfelől.)

Ivanka Oszkár: Megint nem fog igazat mondani.

Bánffy Dezső báró: Téves feltevés, mintha őt bárki is a házszabályok törvénytelen alkalmazására akarta volna bírni; hiszen a kísérletet is kizárja az ő önálló és független egyénisége. (Zaj.) Én magyar lapból értesültem, a *Berliner Tageblatt* cikkéről és azt magamévá nem teszem, sőt ezt is kijelenttem egyik, a kormányhoz közel álló ujságban.

Ivanka Oszkár: Akkor is hazudott. (Nagy zaj.) Ki hiszi ezt el? (Nagy zaj és mozgás jobbról.)

Bánffy Dezső báró: Oszlom azok nézetét, akik azt tartják, hogy Szilágyi maradása az ország érdekében áll. Végtelenül is sajnálom távozását, de ismerve az ő egyéniségét és határozottságát, nem tudom másra kérni a Házat, mint arra, hogy legőszintébb sajnálatának adjon kifejezést Szilágyi Dezső távozására fölött és vegye tudomásul lemondását és az új választás iránt intézkedjék. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Apponyi Albert szólásra áll föl. Most a jobb oldal tüntet Apponyi ellen. Nem akarja meghallgatni. Ez iszonyu ingerültséget kelt az ellenzéken. Többen fölugrálnak és sértő szavakat kiáltanak át a tuloldalra. Az elnök csönget, könyörög. A miniszterek is hátrafordulnak és ugy kérelelik párthiveiket. Végre Apponyi szóhoz jut. Szilágyiról gyönyörű magasztaló beszédet tart, mert kötelességét mindig páratlan igazságossággal teljesítette. Azért ajánlja ő is, kérjék meg az elnököt, tartsa meg tisztét továbbá is.

Molnár János és Holló Lajos ugyanily értelemben szólottak.

Fölállott **Hegedüs Sándor** kormánypárti is és a legnagyobb meglepetésre szintén hozzájárult Apponyi

javaslatához. Tehát Bánffy ellen foglalt állást, ki mást javasolt.

Midőn pedig az **elnök** föltette a kérdést: Elfogadja-e a Ház Apponyi indítványát? az *egész Ház* elfogadta egyhangulag. A jobb oldal is. A miniszterek is.

Bánffy ekkor nem volt a teremben, mert beszéde után nyomban kiment. Mikor ezt meghallotta iszonyu dühös lett. Magából kikelve ment pártfelei közé és korholta őket mint a bokrot, amiért az ő indítványát leszavazták.

Merénylet az alkotmány ellen.

Apponyi Albert gróf kérdést intézett a kormányhoz, miért mondott le a horvát miniszter? Igaz-e hogy azért, amit néhány lap említ, hogy a kormány újév után törvénytelen állapotokat akar életbe léptetni s ezekhez nem hajlandó Josipovich Imre hozzájárulni? Nyílt és egyenes fölvilágosítást kér arról is, amiről a mai lapok irnak, hogy tegnap este a szabadelvű pártkörben Tisza Kálmán oly törvényjavaslatot mutatott be, mely az alkotmány letiprását célozza; s annak elfogadását kérte a párttól.

A jegyzőkönyv.

Az **elnök** fölolvastatta a jegyzőkönyvet.

Rakovszky István: A jegyzőkönyvbe hiba csuszott be. Ott ugyanis az van, hogy Apponyi indítványát egy hangulag fogadták el. Ez nem áll, mert a miniszterelnök mást indítványozott, tehát ő nem járult Apponyi indítványához. Kérem ezt a jegyzőkönyben kitüntetni.

Bánffy Dezső báró. (Nagy zaj. Eláll! Le vele! Ki vele!) A jegyzőkönyv helyes, mert utóbb én is hozzájárultam Apponyi indítványához s magam kértem meg Gajári Ödön és Hegedüs Sándor képviselőket, hogy ezt jelentsék ki.

Rakovszky István: Miután a miniszterelnök ur két tanura hivatkozott, elhiszem amit mondott s indítványomat visszavonom.

December 9.

Rövid, de fölötte érdekes ülése volt ma a képviselőháznak. A napirend egyedüli tárgya volt **Szilágyi Dezső elnök lemondásának végleges bejelentése.**

Elnök: Rakovszky István képviselő ur kért a napirend előtt szót. (Mozgás.)

Rakovszky István: Egy kérése van a Ház elnökéhez. Minden törvényhozó testület asztalán ott vannak az ország törvényei. Csak a mi képviselőházunk kivétel e tekintetben. A törvénykönyvek gyűjteményéből hiányzik ugyanis az a kötet, mely a 67-iki fontos törvényeket tartalmazza, köztük az 1867: XII. törvényeket, mely a királyi koronázási hitlevelet és a királyi koronázási esküt tartalmazza, melynek értelmében ő felsége szent esküvel fogadta, hogy az ország törvényeit és alkotmányát nemcsak maga megtartja, (Nagy zaj jobbfelől. Éljen az a bal és szélsőbaloldalon.) de mások által is megtartatja. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Kérem a t. elnök urat, méltóztassék intézkedni, hogy ezen törvénykönyv a Ház asztalán legyen. (Hosszantartó élénk helyeslés és éljen az a bal és szélső baloldalon.)

Elnök: Következik Szilágyi Dezsőnek a Ház felhívására adott válasza. (Halljuk! Halljuk!)

Molnár Antal jegyző fölolvassa. Szilágyi azt felelte, hogy nem fogadhatja el az elnökséget.

Elnök: Javaslatom ezek után az, hogy Szilágyi Dezső lemondását a Ház vegye tudomásul. (Helyeslés.)

A holnapi ülés napirendjére az elnökválasztás napjának megállapítását tűzzék ki.

Ezután **Apponyi Albert Molnár János** és **Kossuth Ferenc** pártjuk nevében sajnálatuknak adtak kifejezést, hogy Szilágyi távozik, akiben volt igazság és pártatlanság.

December 10.

A mai napon a Házat nem várt meglepetés érte. Királyi kézirat az üléseket egy hétre elnapolták. Azt hiszi Bánffy, hogy e hét a'att lehül az ellenzék magasan lobogó tüze s aztán majd nyugodtabb tárgyalások lesznek. Még talán ő is szóhoz juthat. Igaz, hogy a királynak joga van bármikor elnapolni, sőt föl is oszlatni a képviselőházat, csodálkozunk mégis, hogy megadta Bánffynak e kéziratot, mely csak szenvedélyek fölkelésére alkalmas, nem pedig csillapításra, ahogy Bánffy puha agya gondolja.

Láng elnök az ülést megnyitja.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök követve néhány hívtől e percben lép a tanácskozó terembe.

Irtózatos, percekgig tartó lármával, kiabálással fogadták a baloldalon s a zavar, a tombolás képzelhetlen arányokat öltött.

— *Ki vele! Abcug! Le a hazaárulóval! Mit keres itt ez a hazaáruló!*

— Éljen! Éljen! kísérlette meg a jobboldal az ellentüntetést.

— *Le vele! A hazaárulót ki kell dojni innét!* hangzott fel még nagyobb erővel a baloldal tombolása s úgy látszott, hogy a következő percekben fenekestől felfordul minden.

Láng elnök folytonosan rázta a csengetyüt; majd kérésekre fogta a dolgot.

— Méltóztassék megengedni nekem, hogy az ülést tiz percre felfüggeszsem! szólott **Láng** elnök s azonnal elhagyta az elnöki dobogót.

— Mi történt? hangzott fel a kérdés itt is, ott is s a képviselők a távozó alelnök után siettek, kit első sorban **Bánffy** báró miniszterelnök követett.

Szünet alatt a folyosókon a legkalandosabb hírek kerültek szárnyra.

— Fel fogják oszlatni a Házat! ez a magyarzat járta legsűrűbben; de csakhamar kiszivárgott annyi hír a miniszteri szobából, hogy az elnök azért függesztette fel az ülést, mert **Bánffy** bárónak majd közölni valója lesz.

Lázás türelmetlenség között zajlott le mégis az a tiz pernyi szünet. Végre megjelenik **Láng** elnök alakja. A képviselők helyeikre sietnek.

Az alelnök lemondása.

Elnök: (Halljuk! Halljuk!) Midőn az elnök ur a keddi ülésen lemondását beadta, illetőleg a lemondás fölolvastatott, voltam bátor kijelenteni, hogy én részemről teljesen azonosítom magam az elnökkel, azonban lemondásomat formászerűleg nem adtam be azon ülésben, mert kész voltam arra, hogy az új elnök megválasztásáig helyemen maradjak. De ma már el vagyok határozva lemondásomat már ezen ülésben foganatosítani aképpen, hogy a jelen ülést még végig vezetem, de a jelen ülés befejeztével elnöki tisztemet leteszem. (Élénk éljenzés és helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Az elnapolás kihirdetése.

Bánffy Dezső báró szólásra áll fel. Irtózatos zaj kerékedik, a képviselők felállanak helyeikről s úgy kiabálnak a miniszterelnök felé, ki pecsétes levelet tart a kezében

— *Ki vele! Ki vele innen a hazaárulóval! Nem ballgatjuk! Eláll! Eláll!* (Óriási nagy zaj.)

Bánffy Dezső báró: T. Ház! (Erősen kiabálva, hogy tulkarsogja a zajongást) Midőn a Ház alelnöke a lemondást bejelentette . . .

— *Eláll! Ki vele a nyomorulttal! Ki a hazaárulóval! Le vele! Abcug!*

Az irtózatos zaj egyre tart s növekszik, de a miniszterelnök nem enged. Tele torokkal kiabálja a levegőbe mondókáját, melyből egy szót sem lehetett érteni, miközben maga mellé intett két gyorsíró.

— *Ki vele! Abcug! Le a hazaárulóval!* hangzott egyre a baloldalon.

Ekkor történt a következő jelenet, mely egészen felkavarta a Házat.

Kubik Béla atsietett a jobboldalra s a miniszterelnök előtt állott meg zsebredugott kezekkel, hogy hallja, mit is beszél a miniszterelnök s arról hirt vigyen pártíveinek.

A hatalmas embertől megijedt a jobboldal s egyszerre fölhangzott a kiáltás a hátsó sorokban:

— Bántalmazni akarja a miniszterelnököt!

A jobboldal zugva, zajongva ugrált föl helyéről s valóságos rohamlépésben fogtak körül a miniszterelnököt **Kubik** elől, ki nyugodtan állt helyén.

Elképzelhetetlen zaj, láрма, kiabálás tört ki. A baloldaltól is felugrártak a képviselők s a terem közepére rohantak.

Polónyi Géza és **Visontai Soma** ekkor már szinte dulakodva húzták vissza **Kubik**ot a középről, kit a jobboldal vak lármája s mellverdesése dühössé tett.

— Mit akartok? Hiszen én csak hallgatni akartam, hogy mit mond a miniszterelnök, szolt képviselőtársaihoz.

— Helyre! Helyre! — hangzott a kiáltás a bal-középről.

De a jobboldal, melynek szerfölött tetszett a veszélytelen vitézkedés, mind nagyobb gyűrűvel fogta körül a miniszterelnököt, aki ezalatt is folytonosan kiabálva mondotta beszédét.

— *Nézétek. Bánffy beszé! kiáltották gúnyosan balfelől. Második Badeni! Badeni is úgy tett!*

Kinos, izgatott percek után a miniszterelnök egy levelet adott át a háta megett álló teremőrnek, ki azzal nagy nehezen az elnöki pulpíthoz vergődött át, a jobboldali képviselők tömör sorain.

Polónyi Géza: Beszéljen más miniszter! (Nagy zaj.)

Szentiványi Kálmán: Azt akarjátok, hogy vér folyjon a Házban? No hát vér fog folyni! (Hosszantartó nagy zaj. Elnök csenget.)

Kubik Béla: T. Ház! (Halljuk! Halljuk! Nagy zaj.) Szükségesnek tartom . . .

Elnök: (Csenget.) A házszabályokhoz kíván szólni?

Kubik Béla: Én t. Ház, a házszabályokhoz kívánok szólni. (Zaj.)

Gajári Ödön: Nincs szava! (Nagy zaj a bal-és szélsőbaloldalon.)

Hentaller Lajos: Meg akarja magyarázni, miért ment oda! (Nagy zaj.)

Kubik Béla: Egészen röviden kívánok szólni. (Halljuk! Halljuk! Nagy zaj.)

Elnök: Ne tessék szólni! (Felkiáltások: Halljuk az elnököt!) Én ezen a helyen máshoz, mint a házszabályokhoz nem tarthatom magamat.

Molnár Antal jegyző olvassa a királyi leiratot:
„Kelt Schönbrunnban, 1898. december 9-én
Ferenc József, Bánffy Dezső báró (Hosszantartó
zajos eljenzés jobbról. Felkiáltások: Éljen Bánffy!
Tartós nagy zaj balról.) Mi I. Ferenc József, Isten
kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya
stb. és Magyarország apostoli királya . . .” (Zajos
eljenzés balról. Felkiáltások az ellenzék oldalán:
Éljen a király!)

„Hü Magyarországunk és Társországai Zászlósainak, egyházi és világi Főrendeinek és Képviselőinek, kik az általunk 1896-ik évi november hó 23-dikára Budapest fő- és székvárosunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi üdvözlötünket.”

„Kedvelt Híveink! Magyar minisztériumunk előterjesztésére a jelen országgyűlés üléseit folyó hó 10-ik napjától folyó évi december hó tizenhetedik napjáig ezennel elnapoltnak nyilvánítjuk.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk.

Kelt Schönbrunnban, ezernyolcászkilencvennyole évi december hó kilencedikén.”

Polónyi Géza: Fel kell oszlatni, nem elnapolni. (Zaj.)

Elnök: A királyi leirat hódoló tisztelettel tudomásul vétetik és a főrendiházzal közöltetik. Tessék meghallgatni a jegyzőkönyvet. (Zajos felkiáltások a szélsőbaloldalon: Vége az ülésnek! Nem lehet lemondani! El van napolva! Zajos felkiáltások jobbfelől: Kijelentette az elnök már előbb! A jegyzőkönyvet hitelesíteni kell! Szüntelen nagy zaj.)

Percel Béni jegyző (olvassa a jegyzőkönyvet.)

Elnök: (többször csenget): A jegyzőkönyv hitelesítettik és a főrendiházzal közöltetni fog. (Folyton tartó nagy zaj.) Az ülést bezárom. (Folytonos nagy zaj. Felkiáltások a bal- és szélsőbalon a miniszterelnök felé, aki gárdájától közrefogva távozik a terem-ből: Ki vele! Ki vele! Hazaáruló! A Kossuth-párt néhány tagja a folyosón énekelni kezdi a Kossuth-nótát.)

A főrendiház ülése.

Egész meglepetésszerűleg hívták össze délután négy órára a főrendeket, hogy a főrendiházban is kihirdethessék az elnapolásról szóló királyi kéziratot.

A főrendek köréből mintegy huszan jelentek meg.

Elnök kihirdette a legkegyelmesebb királyi kéziratot, melyet a főrendek hódoló tisztelettel tudomásul vettek.

TÁRCA.

Az Isten báránya.

*Mint egy élő szobor állok e csucson itt;
Lelkem ott a völgyben, fejem felhőt érint;
Ugy nyugszik e kisdud falucska odalenn,
Mint a játszó gyermek anyja lágy ölében,
Nyugodtan, békésen.*

*Hejh, bár békés lenne, bár gyermek lehetne!
De nagy gonoszsága: s óriás a neve.*

*S házfalai is tán csak azért fehérek,
Hogy sötét bünei jobban kitünjenek.*

*Békétlenkedésnek bábeli tanyája.
Káromló nyelvvel az Istent gyalázza.
Embervér szennyezi bünfertőzte kezét.
Enyém, tied között nincs nála különbség . . .*

*Boss uálló Isten, igazság Istene!
Ki közáport küldtél a káromló fejre,
S a büzhödt Sodomát tűzzel fenyítetted:
E bünös Babylon nem sérti-e szemed?*

*S míg elmém a szentkönyv lapjait forgatja,
Falu kis temploma szemeim célpontja:
Ragyogó gyémántkő sártömeg közepén,
Ugy vonz, csal magához, úgy tündöklök felém.*

*Még itt gyökeredznek lábaim e szirten,
S lelkem gyors szárnyain oda, hozzá libben.
Kapuján áthatott, előtte az oltár:
Ez megnyíl magától s minden világos már!*

*Ime itt van Mózes, ki könyörg népeért.
Itt Isten báránya, ki eltörli vétkét . . .
Obededom háza — értem már — e templom,
S benne rejlt manna, az esdő Irgalom.*

* * *

*Hárítsd el, égi kincs, az ég villámain,
Mít e nép bűnével önféjére zudit!
Az Isten haragja felhőt oszlasd szét,
Ne tegyen mint biró, mutassa kegyelmét,
S feledje, mi történt!*

Fodor J.

HIREK.

Tisztelt olvasóinkhoz.

Tisztelettel kérjük lapunk olvasóit, jövő évre szóló előfizetéseiket legyenek szivesek már most beküldeni, hogy minél előbb elkönyvelhessük s minden előkészületet megtehessünk. Aki idején ujítja meg előfizetését, annak nem lesz oka panaszkodni, hogy lapja nehézkesen indul meg.

A lap ára az első oldalon van jelezve.

Uj előfizetők gyűjtésére is bátorokunk kérni e kis ujság híveit. Minél többen vagyunk, annál nagyobb az erőnk és tekintélyünk.

Ajánljuk a Szent Gellért nyomda kalendáriumait is, melyek közül egyik szebb és tanul-

ságosabb a másikkal. A kalendáriumokról a hirdetések rovatában található bővebb fölvilágosítást.

A magyar nép jó akaró szeretetét kérve maradtunk

Tisztelettel

A Magyar Néplap szerkesztősége.

Figyelmet kérünk!

Lapunk ezen számával egy ívet vesznek olvasóink. Ez, mint a szövegből kitetszik a *hazaáruló* Tisza-féle javaslat ellen irányul. Az a célja, hogy a tervezett alkotmánysértés és hazaárulás ellen a nép is tiltakozhassék. Arra kérjük tehát lapunk barátait: ez ívet azonnal hordják körül a községben s írassák alá minden választóval, azután megküldjék föl *Molnár János* orsz. képviselő urhoz, a néppárt elnökéhez Budapestre (VIII. kerület, József-körút 35. sz. I. emelet), aki ezeket a tiltakozó aláírásokat majd mind be fogja nyújtani a képviselőháznak, hogy láthassa a kormány-párt, hogy a nép a tervezett hazaárulást elítéli s azokat, kik a hazaáruló Tisza-féle javaslatot elfogadták és aláírták, megveti alkotmánysértőknek, törvénytörők és honárulóknak tartja. Még egyszer figyelmeztetjük olvasóinkat: ezekkel az aláírásokkal s az aláírt ívek visszaküldésével ugy siessenek, hogy legalább vasárnap elküldjék, hogy Molnár ur már hétfőn, azaz 19-én megkaphassa. A Magyar Néplap szerkesztősége.

Támogassátok a katolikus sajtót! Még Németországban se fölösleges erre hívní fel a katolikusok figyelmét és lelkiismeretességét. Pedig ott a katolikus sajtó virágzik és kiállja a versenyt bármely szabadelvű sajtótermékkel. A 212 éves „*Augsburger Postzeitung*”-ban a fenti cím alatt a következő feddő szöveg jelent meg: A kath. egyházra nézve nagy szégyen az, hogy annyi katolikus ember a katolikus valláshoz hűtlen lapokat járát. Hogyha ezt hitehagyott katolikus teszi megmagyarázható dolog. A milyen az ember, olyan a tápláléka. De mit mondjunk akkor, hogyha ezt határozottan hívő és aránylag buzgó kath. is megteszik, kik a katolikus lapokat és folyóiratokat teljesen elhanyagolják és pártolással, pénzzel oly sajtót támogatnak, mely mindig és mindenben a kath. egyházzal és papsággal szembe száll és elvből minden egyébre törekszik, csak Isten dicsőségére nem! És ez mily sűrűn fordul elő! Hogy lehet ezt az eljárást összeegyeztetni az apostoli hitvallásban említett „szentek egységével”, a melyhez mi katolikusok ragaszkodni tartozunk s melyet az egyház Mindszente napján és ennek nyolcadán át oly hathatósan köt szívére? Lehet-e a legcekélyebb kétség az iránt, hogy a szentek a mennyekből a mai keresztények elidegenedésére a katolikus keresztény vallástól és ezt az elpártolást szító sajtóra idegenkedéssel tekintenek le? Ugyan mire való kérem az, hogy hívő katolikusok halálát hitetlen, egyházellenes lapokban hirdessék a hátramaradottak? Talán imádságot várnak az illetők a zsidóktól és a hitehagyottaktól? Vagy az a „csendes részvét”, a melynél többre az ilyenek nem képesek, mit használ a holtaknak? És használ-e valamit az élőknek? Mit kunyeráltak tehát érte egyházellenes lapokban? A ki katolikus szellemben él, katolikus módon gondolkodik és érez, a halotti vagyis gyászjelentéseknél keresztény ismerőseinek imádságára gondol, különösen a papi megemlékezésre a szentmisében, a melyre

minden buzgó pap, minden külön felkérés nélkül szívesen vállalkozik, ha valamely lapban ily jelentést olvas. De hát azt csak ne várjátok, kik halottaitokért papi imádságot óhajtok a szent misében, hogy a papság a hitelenség lapjait járassa kedvetekért!

A Magyar Néplap apostolai. Tiszteletteljes kérésünkre következő híveink gyűjtöttek a Magyar Néplapra új előfizetőket:

1. Tóth András, Kalonda 9-et gyűjtött. — 2. Horváth Ferenc, Zirc 2-öt. — 3. Szilák István, Halesz szülő 3-at. — 4. Joó János Nyögér 3-at. — 5. Kiszely András, Endröd, 5-öt. — 6. Jakab Pál, Élesd, 3-at. — 7. Keszei Imre Vámos-Család 3-at. — 8. Kólinger András, Simontornya 4-et. — 9. Henzer István Tata, 3 at. — 10. Viola Pál Tares pusztá, 1 et. — 11. Ötvös György Győró 4-et. — 12. Vince János Boldogfa 3 at. — 13. Németh Mihály Beő-Sárkány 2-öt. — Neuberger János Szerecseny, 3-at. — 14. Hegedűs Pál Vác 9-et. — 15. Havelka Lajos Eszteregnye 1-et. — 16. Tóth György Vicsáp Apáti 3-at. — 17. — Béres József Vidrány 2-öt. — Steindl Károly, Gyöngyös-Apáti 3-at. — Polaneszky Arnold Budapest 2-öt. — Baum Antal Kispeszt 3 at. — Gyürki János Niszta-Rádóc 2-öt. — Hérics Lajos Nagy Igmánd 2-tő. — Fancsik József Topolya 3-at. — ifj. Kepes József Boldog 3-at Ocskay Gyula k. kántor Csanád-Apáttalva 5-öt. Balika Sándor Nemeskér 3-at. — Jáger József Kis-Várda 5-öt. — Kocsis János Mesterszálás 4-et Boa Imre Kerka Szt. Király 2-öt Kocsis András Székesfehérvár 6-ot. Szabó Ferenc Helesfa 2-öt. Kaciba István Csongrád 5-öt. Kis Sándor Vica 6-ot.

(Folyt. köv.)

Tisztelt gyűjtőinknek szívünk mélyéből köszönetet mondunk. Arassza reájuk a jó Isten minden lépésükért, melyet e szent ügyben tettek, áldásának bőségét. Igen örülünk, hogy szavaink nem veszték el viszhang nélkül a pusztában. Iám, vannak katolikus férfiak, kiknek szíve a szent egyház ügyeért lön dobog. Az ígért jutalmakat eddigi gyűjtőinknek mind e küldtük. Többi előfizetőinket is tisztelettel kérjük, legyenek szívesek szintén megpróbálni, nem tudnának-e ők is néhány előfizetőt gyűjteni? Lehetetlen, hogy a buzgalmat ne jutalmazza a jó Isten.

Bucusu egy káplántól. Rangjára nézve a világ előtt kicsi ember egy falusi káplán; de ha jó pap s lelkiismeretes buzgalommal végzi nemcsak minden kötelességét, hanem időt és alkalmat vesz magának a hívek testi-lelki jólétének a templomon és iskolán kívül való előmozdítására is: megnyerheti ezrek szeretetét és becsülését, hű ragaszkodását, ami — mindig többet ér, mint akármilyen rang és méltóság. — Uj-Kigyósról két évi működés után a napokban távozott e községből *Körössy* Endre segédlelkész, hogy új állomáshelyére menjen. És ez alkalommal nagy-szerűen nyilatkozott meg híveinek szeretete és tisztelete. Bandérium alakult, melyhez tíz kocsin csatlakozott a község színe, java, s így kísérték el a távozó káplánt a békés-csabai vasuti állomásig. Itt pedig, mikor az egyszerű pap fölszált a vonatra, hívei könnyezve vetek tőle bucsut. Kemény férfiak megsiratták távozását, mert *Körössy* káplán szívvel-lelékkel a nép embere volt.

A román betörő babonája. A központi pályaudvarban a minap Kolossa Géza rendőrfelügyelő elfogta a Stanescu testvéreket, akik a kömüvesek betegsegítő egyesületében a kasszát akarták kirabolni. A vizsgálat során kinyitották a vasszekrényt s kiderült, hogy a benne elhelyezett harminckétezer forintot érő értékpapirosból mi sem hiányzik. Érdekes, hogy az idősebbik Stanescu-fia, akit Emilnek hívnak, mivel magyarázza azt, hogy a kasszafurást abba hagyták. „Gyerekség lett volna kinyitni, de munkaközben egyszerre babonás félelem fogott el; folyton arra gondoltam, hogy rajtaérnek. Ijedtemben szinte megdermedt a karom s képtelen voltam tovább dolgozni.“ Még a pályaudvar felé menet is ez járt az eszében s elfogatását is ebből a babonából magyarázza.

Veszedelmes zsebtolvajnö. Persze hogy zsidó. Hogy is ne lenne az? Már a nevéből is látható. Weinfeld Fanny! Árpád apánkkal ilyen nevű család nem jött. Ez Jeruzsálemből származhatik csak. Tehát Fanny asszony a rendőrség kezeibe jutott, mert esetleg a más zsebjét összetévesztette a magáéval s a máséban kotorászott. A derék hölgy mögött gyönyörű mult fekszik. Élete 44. esztendejének körülbelül felét különböző fegyházakban töltötte el. Sokat tanult életében, de a zsebelést még mindig hiányosan végzi. A multkor is egy esküvő alkalmával a zsinagógában próbált szerencsét. De vesztére, mert a közelében álló Sarkady titkos rendőr észrevette, hogy egy hölgy tárcáját elesente. Az elegáns prémesgalléros hölgy a legnagyobb méltósággal utasította vissza a gyanúsítást, de hiába, mert a rendőrségen a bűnök s büntetések egész halmazát olvasták fejére. A veszedelmes asszony eddig nem kevesebb, mint 17-szer volt büntetve s alig, hogy egyik vagy másik fegyházból kiszabadult, már másnap visszatért rendes mesterségéhez, a zsebtolvajláshoz. Volt már Európa minden nagyobb városában, ahol valami alkalmi ünnep folyt le s mindenütt működött több, kevesebb sikerrel. Párisban több ügyesen elkövetett zsebvágás után egyszerre rajta vesztett s több évi súlyos fogságot szenvedett. Alig van Németországnak nagyobb városa, ahol nem ült volna. Ujra lefényképezték a rendőrségnél s kihallgatása után átkisérték az ügyészséghez.

Az új „magyar“ író. A zsidó mindenhova beviszi a csalást, a hamisítást, a szédelgést. Nemcsak a borpincékbe, de az irodalomba is. Van Kolozsvárott valami Gyulai Farkas nevű „író“. Derék magyar ember, mert hisz zsidó. Nagy hazafi, kinek áldozatkészsége nem ismer határt, mert hisz arra 50 kemény krajcárt áldozott, hogy Mandel Wolfból Gyulai Farkasra fordították ki. Gyulai Farkas szindarabot „irt“, melyet a mult héten adtak a kolozsvári színházban. A darab eléggé tetszett. Gyulai ur nagyra volt „alkotásával“, halom számra aratta a dicséreteket. Magas önérettől dagadó kebelével sétálgatott Kolozsvár utcáin, miközben azon tündött, milyen boldog egy város is ez a Kolozsvár, hogy egy ilyen nagy ember lábai tapossák köveit, mint Gyulai ur, a Farkas. A harmadik napon azonban furesa dolog sült ki. Az, hogy Gyulai ur, a Farkas, az ő szindarabját egyszerüen németből fordította, ép úgy, mint mostani nevét. Természetes, hogy egyszerre megcsappant Gyulai ur népszerűsége s ma már nem annyira tehetséges írónak, mint inkább swindler zsidónak tartják csak. Szegény Mandel, hát hogy is tudhatta volna ő, hogy csak a neveket szabad lefordítani.

Kimutatás. A Nyulason, Mosonymegyében, tervezett Szent-Szív templomának építési alapja volt az

utolsó kimutatás szerint 7741 frt 82 kr. Ehhez ujabbán a következő kegyadományok járultak: Tata-Tóvárosból 1 frtot adtak: Ujvári János, Pörtl Jánosné és Pörtl Ferenc összesen 3 frt, Hedrik Máttyás 50 kr, Pécs János 30 kr, 20 kr. adtak: Kiss István, Patzner József és Pörtl Teréz, összesen 60 kr., Nyulasról a szőlőpásztorok 40 kr. Tehát az építési alap jelenleg 7746 frt 62 kr. Ugyane jámbor célra ft. Gartner József kukméri plebános két és Szomolányi Bertalan dóci adminisztrator négy szent misét sziveskedtek elvállalni. Isten fizesse meg! Nyulas, 1898. dec. 4. *Házay Lajos* plebános.

Szentlélek kegyelme. Kun-Halason, f. évi december hó 4 én *Berta* Sándor a ref. felekezettől Szentegyházunk kebelébe tért vissza. A szent hitvallást főtisztelendő *Véber* István buzgó plebános ur kezeibe tevő le, aki az új áttérthez s a templomot zsufozásig betöltő ájtatos hivekhez a szív legbensőbb érzelmeiből eredő, igen lélek emelő alkalmi szent beszédet intézett.

Tétény. Alulírott tisztelettel vagyok bátor a főtisztelendő ur kegyes tanácsát kérni, hogy én mint vasuti szolgaféle adót vagyok köteles a személy adómon tul fizetni, minthogy a tétényi községi előjáróság 8 frt 28 kr. erejéig meg akar adóztatni? Kérdeztem a jegyzőtől, hogy miféle adót követelnek tőlem, de azon bölcs választ kaptam, hogy ne keressem, csak fizessek. Maradok alázatos szolgája *Birkás János*.

Felelet. Az adókönyvében meg kell lenni, hogy milyen címen vetették ki. Ha nincs birtoka, vagy más keresete, semmiféle adót se vethetnek ki önre. — *Szerk.*

Felső-Eőr. Előfizetők gyűjtése a Magyar Népiapra csak nehezen és lassan megy. Legtöbbit tehetnének a plebános urak, ha a hiveket felvilágosítanák, mert rájuk hallgat a nép.

Nálunk Felső-Eőrött csaknem fele katolikus, Alsó-Eőr mind, Vörösvár mind, Szent-Márton mind, Jobbágy-Farkasfalva, Komént, Vörös-Szalónok, Pinkafő kevés kivétellel egészen katolikus s ezekben bizony kevés történi. A Magyar Néplapról alig tudnak valamit. Pedig e nélkül önértetes és értelmes katolikusok nem lehetnek. Nekünk pedig ilyenekre volna szükségünk.

Minálunk Felső-Eőrött a reformátusság is igen dicseri a néppártot. Csak most látjuk, mennyire küzd a nép javáért! *Radavits* Sándor, néppárti.

Felelet. Nehezen megy a *Magyar Néplap* terjesztése? Meghisszük. Az apostolkodás soha se volt könnyű dolog. De hisz ha könnyű volna, nem is sok érdem volna ám benne. A főtisztelendő papságra, hála Isten, bizony nem lehet panasz. Sokat tesz a Magyar Néplapért. Ismerteti és terjeszti mindenfelé. Igen sokan saját zsebükből járatták több példányban s úgy viszik be a nép közé. Mamuzsis Máttyás szabadkai prépost ur több mint száz példányt járat már évek óta s szétosztogatja. Hát hiszen van kivétel itt is, úgy mint másutt, de nem a kivételek alkotják a szabályt. — *Szerk.*

Bángergelygyüri pusztá. (Komárommegye.) Nem állhatom meg, hogy meg ne írjam, mi történt Keszegfalva községében advent első vasárnapján. Milyen nagyszerű táncvigalom ment végbe, aminőt még Keszegfalva községe nem is látott. A község kitünő kedvelt plebánosa, *Suszter* Aladár ur szívreható prédikációt tartott. Csaknem sirva kérte a népet, hogy ne tartásák meg a bált, hiszen az Istent retentően megbántják ezzel.

De bizo...
a test imadás...
korcsma zsufo...
hogy a szép...
a zsidókorcsma

Megjeg.
papjának kér...
tus Jézus egy...
a test vágyai...
ség, nem is a...
Mert nem az...
a keszsegfalva...
is, ha nem en...
magukat, men...
gondviselését...
egyház törvé...
nyolni, de ma...
ágyra? Fogto...
májában duha...
teket? Azt hi...
papnak, csak...
zen a Mojszil

Igal. (S...
tosító szövetk...
Az 189...

népet a neve...
országos kül...
bukott. A...
kától. *Trombi*...
értesülvén a...
ügynökét nyo...
gadjon el, mi...
Némely lapok...
ságnak nagy...
ról, a kormán...
félni. De még...
április 8-án...
ezeket írja:

„Feleim...
Ez az a m...
Szép ö...
sitó szövetke...
magyar élöke...
mások ilyenr...

Legalál...
Most pedig g...
szegény emb...
5-ik bekezdé...
Arra ke...
ne üldözze é...
tottunk jég e...
mind lemond...
vényeinket vi...
ne férközzék...
Fölösle...
többit ennek...
velünk! *Mát*

712-be...
kori Norikur...
Sz. Bo...
utjában No...
Bonifacia bi...

De bizony a gyönyörű beszéd dacára is megtartották a test imádásába süllyedtek, még pedig úgy, hogy a zsidó, korecsma zsufofálásig volt néppel egész reggelig. Dacára annak hogy a szép kis templom minden vasár- és ünnepen üres, a zsidókorecsma zsufofálásig telt szociálistával. Nagy András.

Megjegyzés. Nagy szerencsétlenség az, ha a nép jó papjának kérése előtt füleit elzárja s ahelyett, hogy Krisztus Jézus egyházának tanítását követné, a vér indulatai és a test vágyai után indul. De ez nem a papra szerencsétlenség, nem is az egyházra, de a megátalkodott gonosz népre. Mert nem az Istennek van szüksége a keszegfalviakra, de a keszegfalviaknak volna szükségük az Istenre. Még akkor is, ha nem embereknek, hanem csak vadállatoknak tartják magukat, mert még a vadállat se nélkülözheti az Isten gondviselését. Könnyű most dinom-dánomozni, könnyű az egyház törvényeire fittyet hányni s a jóra kérő papot kigunyolni, de majd meglátjuk: kerül-e jó kedv a halálós ágyra? Fogtok-e akkor is kurjongatni, ugrálni, a zsidókorecsmájában duhajkodni, ha majd a halál torkon ragad benneteket? Azt hisszük, rimázkodtok ti még annak a kinevetett papnak, csak kerüljétek a halálós ágyra. Akkor majd nehezen a Mojszilhoz futtatjátok el eselédeiteket. — Szerk.

Igal. (Somogym.) Az országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezetéről akarok írni.

Az 1898-ik év március havában röpiratokban óvták a népet a nevezett szövetkezetéről, hogy ne biztosítsunk az országos kölcsönös biztosító szövetkezetnél, mert megbukott. A közönség lehat elátt biztosítási szándékától. Trombitás Mihály ur, a mi derék főszolgabírónk értesülvén a dologról, Gruber Imre körjegyzőt, a társaság ügynökét nyomban leültette, hogy hárkítól is biztosítást fogadjon el, míg az ellenkezőről hivatalos tudomást nem vesz. Némely lapok ennek ellenkezőjéről tudtak. Irtak a társaságnak nagy áldozatkészségéről, a további biztos fenállásról, a kormány támogatásáról stb. Azt hittük: nincs okunk félni. De még ennek sem ültünk föl. Hanem 1898-ik évi április 8-án megjelent egy körirat, mely 5-ik bekezdésében ezeket írja:

„Feleinktől egy krajcár utófizést nem veszünk igénybe. Ez az, a mire önérzettel hivatkozunk!”

Szép önérzet, egy magyar országos kölcsönös biztosító szövetkezetéről, melynek elnöke egy gróf s társai szintén magyar előkelőségek. Vetemedtek-e valaha Magyarországon mások ilyenre? Nem, soha! Inkább buktak volna el.

Legalább jó hírnevük örökre élt volna a nemzetnél. Most pedig gyűlölet és megvetés az osztályrészek. Minket, szegény embereket léprecsaltak az előbb említett körirat 5-ik bekezdésében megjelent ígéretekkel.

Arra kérem a társaságot, hogy további zaklatásaival ne üldözze és nyomorgassa a népet. Kilencvenötön biztosítottunk jég ellen, 25-en tűz ellen, 3, 5 és 10 évre is. De mind lemondunk irásban az ügynökkel együtt. Tessék kötvényeinket visszaküldeni, hogy kimulásához még több szenny ne férközzék.

Fölöslegesnek tartom a közönséget óva inteni, hogy többet ennek a társulatnak kötvényt alá ne írjon. — Isten velünk! *Máté Vendel* földműves.

HITBUZGALMI ROVAT.

Sz. Sturmus apát.

December 19.

712-ben született a mai Bajorországban, az akkori Norikumban. Szülei előkelők s jámborok voltak.

Sz. Bonifác, a németek térítő apostola térítői útjában Norikumba is elért. Sturmust szülei sz. Bonifácra bízták nevelés és oktatás végett. Sz. Boni-

fác vezetése mellett Sturmus mind a tudományokban, mind pedig az erényességben előhaladt.

Midőn sz. Bonifác Norikumból távozott, vele mert Sturmus is. Sok fáradság után Fritzlár-ba érkeztek. Kolostorba vezette itt sz. Bonifác Sturmust, hogy ott a tudományokban tovább képeztesse s az apostolkodásra előkészítse.

Szent Vigbert volt nevelője. Sturmus teljes igyekezettel iparkodott a hittudományokat elsajátítani. Szorgalma, előzékenysége, szeretete, alázatossága, igaz jámborsága által csakhamar a kolostorbeliek tiszteletét vívta ki.

Elérvén a kellő kort, áldozó pappá szenteltetett. Mint áldozó papot, azonnal a hitszónoklatokkal bízták meg. Sturmus nagy lelkesedéssel fogott magasztos hivatalába. Szívől szolt, szívhez szolt; a legmegátalkodottabb bünösöket is könyekre fakasztotta lelkes beszédeivel. Sok bünös és sok pogány köszönte neki megtérését. Három éven át működött már a hittérítés mezején, midőn magányba kívánczolt, hogy ott egyedül és egészen az Ur Istennek szentelje életét. Előbb azonban sz. Bonifác tanácsát kérte ki. Sz. Bonifác helyeselte Sturmus tervét. Sturmus ennek folytán több társával együtt, előjárói engedélyével elvonult a világtól, vadonba ment. Három napi keresés után Hersfeldben alkalmas helyre talált, hol ő és társai galyakból lakást emeltek magoknak.

Sz. elmélkedéssel, imádsággal, önsanyargatással s kézi munkával töltötték idejüket.

9 évig élt Sturmus a magányban. Ekkor sz. Bonifác-hoz indult, őt felkereste, elbeszélte neki 9-évi magányos életének történetét. Sz. Bonifác ekkor azt ajánlta Sturmusnak, vonulna mélyebben az erdőbe mert a hely ahol élt, a szászok részéről háborgatás veszélyének volt kitéve. S Bonifác ajánlta még Sturmusnak hogy ott a nyugottabb helyen, az apostoli munkára másokat is képeztesse.

Sturmus szótfogadott. Elhagyta előbbi helyét és bevonult az erdőbe. Fulda folyó környékén a mai Fuldá város területét kolostor építésre való helynek találá. Ezt azonnal tudatta is Bonifáccal. Sz. Bonifác helyeselte Sturmus választását és kieszközölte a frank királyánál, Karlmannnál, hogy ott Sturmus társával együtt letelepedhessék és szabadon működhessék. A király szívesen adta beleegyezését és engedélyét sőt még nagy darab földdel is megajándékozta. A király példáján felbuzdultak a nemesek is. Ők is, szinte versenyeztek egymással abban, ki mennyivel kedveskedjék Sturmusnak.

Sturmus 744-ben a királytól és a nemesektől nyert területen a híres fuldai kolostort alapítá.

Alig hogy Sturmus és társai letelepedtek a vadonban: az erdőt irtani kezdték s az ekkép nyert szabad földet szántófölddé alakították át. A vadállatok helyét szorgalmas munkások foglalták el. Az új telepen sz. Bonifác többször meglátogatta Sturmust. Nagyon örvendett, midőn látta, hogy mind többen és többen csatlakoznak hozzá s lelkesednek Isten dicsőségeért, a magok és embertársaik lelki üdvösségeért.

Sz. Bonifác Sturmus és társai számára életszabályokat állított össze. Ezeket azonban nem sokáig követték, mert csakhamar sz. Benedek szabályait fogadták el, mint nekik kezezőbbeket.

Sturmus, hogy sz. Benedek szabályai szerint képes legyen vezetni a kolostort, Olaszországba utazott,

felkereste a sz. Benedek szabályai szerint élő kolostorokat, azokban hosszabb ideig időzött. A montecasinói kolostorban egész évet töltött. Két évi távolléte után visszatért társaihoz és átvette a kolostor kormányzását, egészen sz. Benedek szellemében.

Sturmius szeretettel, alázatossággal, okossággal, áhitattal, tudományal kormányozta a szerzeteseket és minden tekintetben mint élő példakép ragyogott előttük.

A fuldai kolostor nagy hirre emelkedett. Sokan siettek e kolostorba, hogy ott lelkök nyugalmát fölleljék. Csakhamar 400 szerzetes dicsőíté Istent, az újoncokon kívül.

Sz. Bonifác holttestét is e kolostorba temették el. Ezáltal a kolostor hire még nagyobb lön.

Sz. Bonifác halála után a mainzi érsek és a király előtt Sturmiust többen undok rágalmakkal akarták bemooskolni. Sikerült is Sturmiust egy távolabbi kolostorba száműzniök. Sturmius engedelmeskedett. A kolostor apátjai és az összes szerzetesek nagy tisztelettel fogadták Sturmiust. E tisztelettel Sturmius ártatlanságáról tettek tanúságot. Sturmius az álnok rágalmak ellenében magát nem védte, hanem az Ur Istenre hagyta ügyét, mondván:

„Ott fönn van az én bizonyosságom ki szívemet vizsgálja és ismeri, az Ur az én segítségem és védelmem, ő nem engedi, hogy megszégyenüljek”.

A fuldai kolostor nagyon megérezte Sturmius távozását. Nagy zavarok támadtak benne. A szerzetesek Sullus érsek által oda kijelölt apátot elfogadni semmi módon se akarták, hanem csak Sturmiust kívánták vissza. Kívánságok azonban nem teljesedtek. Nagy nehezen csak akkor csillapodtak le, midőn Sturmiusnak egyik kedves tanítványa, Preszold lett a kolostor apátjává. A szerzetesek mindemellett folyton böjtöltek s imádkoztak, könyörögve Istenhez, deritse ki Sturmius ártatlanságát vezesse vissza szeretett atyjukat, Sturmiust.

A fuldai kolostor példáját más kolostorok is követték. Rövid idő múlva a környékbeli összes kolostorokban imádkoztak Sturmius ártatlanságának felderítéséért.

Tudták a szerzetesek, hogy Isten az ő közreműködésüket is kívánja, Sturmius ártatlanságának felderítésénél. Azért ők az érsekhez is, a királyhoz is fordultak, bizonyítva a Sturmius ellen szórt aljas rágalmak valótlanosságát és kérve Sturmius vissza helyezését. A király, látva a szerzetesek ragaszkodását Sturmiust a száműzetésből udvarába hívta és udvari káplánjává tette. Mint káplánját mind jobban és jobban megismerte és kiváló tulajdonságai miatt mindinkább becsülte. Két év múlva azután visszabocsátá őt a fuldai kolostorba. A kolostorbeliek nagy ünnepséggel és leirhatatlan lelkesedéssel fogadták Sturmiust. Tanítványa, Preszold letette apáti hivatalát kedves mestere kezébe. Sturmius kormányzásán Isten áldását szemmel láthatólag észre lehetett venni, ugy a kolostorban, mint annak környékén, a világiak között.

Sturmius a pogány szászokhoz is elment téríteni. Buzgóságával, lelkesítő szónoklataival, szent életének példájával sokakat megtérített, akik azután pogány templomaikat lerontották berkeiket elpusztították. Ennek láttára azonban a pogányságban konokul megmaradtak feldühödtek és a keresztényeket kegyetlenül üldözték, megölték, sőt a hittérítők területét is meg akarták támadni, veteményét tönkre tenni s a

fuldai kolostort feldulni, kirabolni, a szerzeteseket pedig legyilkolni.

Sturmius nem ijedt meg. Társait sz. Bonifác testével biztos helyre küldte, ő pedig a dühöngő pogányok elé ment; szelid szavaival őket lecsendesítette, mire azok visszatértek.

Tudomást szerzett erről Nagy Károly frank király és római császár. Megkérte azért Sturmiust, vállalkoznék a pogány szászok megtérítésére. Sturmius ekkor már öreg volt, de a felhívásnak mégis engedett. Azonban az uton megbetegedett és visszatért.

Halálát közeledni érezvén, bocsánatot kért társaitól, fölvette a haldoklók szentségét. Üdvös intéseket adott társainak és azután 779. december 17-én az Urban csendesen elhunyt.

Sz. Sturmius, Istennek hív szolgája, könyörögj érettünk, hogy mi is, mint te, mindenkor hiven szolgáljunk Istennek!

Sz. Alajos társulata.

Vallástalanok-e ifjaink? Illetlenül viselik-e magukat a templomban, a körmeneteken? Könnyelműen veszik-e a legkomolyabb hitigazságokat? Hol ezeknek a forrása? Hol azok ápolója? Hol romlanak el ifjaink? A rossz társak között, a rossz társak összejövetelein. A hely, ahol a rossz társak rendszeren találkozni szoktak, a korcsma. A vallástalanság az erkölcsiséget is tönkre teszi. Az igazi erkölcsösség, a vallásból fakad; a valláson nyugszik, mint a legszilárdabb alapon. Ha fogy ifjainkban a vallásosság, a vallásos hit, a vallásos érzet: fogy ezzel együtt bennök az erkölcsösség is. A korcsma a vallástalanítás által erkölcstelenít is.

De nemcsak közvetve rontja az erkölcsiséget a korcsma, hanem közvetlenül is. Miről beszélnek? Miről tréfáloznak? Min nevetnek? Fájdalom, a kétes értelmű, tisztátalan beszédek hallgatják a legszivesebben; ezeken nevetnek legjobb izüeket. El-elmondják egymásnak kalandjaikat, szerelmeskedéseiket, kinek hány leánynyal van ismeretsége? Azt tartják legderekabb legénynek, aki legelőbbet bolondított el.

A tisztességnek, a szegénységnek, a visszavonultságnak nincs előttük becsülete. A tisztességes, az erkölcsös legényt megvetik, gunyolják, ostobának, ügyetlennek mondják.

Hozzájárulnak az erkölcsi érzék lompításához és az illetlen szerelmi énekek, az ital, az ifju lobbánkony vérmérséklet.

A korcsmaiban eltanulják egymástól az illetlen beszédek, ott megfogamzik lelkükben a bűnös elhatározás, ott szövik a bűnös terveiket.

A bűn magasztalása, az erény megvetése a korcsma romlott levegőjében tartózkodik.

A tisztátalanság bűnéhez társul szegődnek a többi bűnök is: a hazugság, a kevélység, a megszólás, rágalmazás, nemkülönben a lopás is.

Kedves ifju, ha szereted lelkedet: kerüld a bűn alkalmait! Kerüld a rossz társakat, a korcsma s éjjeli összejöveteleket!

Szent Alajos, ifjuságunk pártfogója, könyörögj érettünk!

Szűz sz. Imre herceg, könyörögj a magyar ifjuságért.

Ipolyszécsénke, up. Nagyfalú, Hontmegye

Fischer Ágoston, p'ebános.

KÖNYVES-POLC.

Csak 20 kr!

A SZÖLLŐSGAZDÁK könyvéből még mindig van egy-két száz példány. Mig ez a készlet tart, a megrendelők a könyvet példányonként 20 kr. előleges beküldése ellenében bérmentve megkapják a „Magyar Néplap“ kiadóhivatalától, Budapest, VIII. kerület Práterutca 44.

Eladó könyvek. Szerkesztőségünkben jutányos áron a következő jó könyvek szerezhetők meg, míg a készlet tart: füzve 1 frt 20. — Rövid feleletek a a religió ellen leginkább elterjedt ellenvetésekre írta Segur kötve 20 kr. — A kereszténység alapja s valódi haladásnak Jedlicska Pál füzve 80 kr. — A ker. valás isteni eredete írta Bitá Dezső füzve 80 kr. — Vince egyh. beszédek egész évfolyam 1885. kötve 80 kr. — Vezerle, Ünnepi homiliák, kötve 25 kr. Conc. Trid. kötve 30 kr. Collectio Rituum archdiae. Wienensis, diszkötés két kötet 2 frt 50 kr. — Histoire des Revolutions. Dr. Autriche, két kötet kötve 80 kr. — Kat. egyh. és ellenei böjti sz. beszédek. Dr. Balics füzve 30 kr. Das kalte Wasser von einem Menschenfreund füzve 15 kr. — Abrahamisches Gehab Dich wohl kötve 50 kr. — Ein Pfaffenleben (Abraham a Sancta Clara) két kötet 1 frt 20 kr. — Der ganze Mensch von Albert Mária Weisz I. Fr. egy kötet kötve 1 frt 50 kr. — Der Brucklige regény Feval Pál két kötet kötve 50 kr. — Philothea zwei Jahrgänge 1865—1866 két kötet kötve 1 frt 80 kr. — Knos kath. Handbuch kötve 30 kr. — Köhler's Anleitung in Beichstühl 0 kr.

A legelterjedtebb magyar könyv. A Szent-István-Társulat népiratkái, melyekből eddig 145 füzet jelent meg, általában joggal elnevezhetők a legelterjedtebb magyar könyveknek, de még ezek között is, rövid idő alatt páratlan sikert ért el, a 128. számú népiratka: *Páduai szent Antal és a szegények kenyere. Vagy: Uj orvosság az élet bajaira*. Körülbelül százezer példány forog közkezen ebből az áldásos könyvecskéből. A nyolczadik kiadás épen most látott napvilágot. — Jótékony hatását máris érzik mindenfelé a szegények, kik a Szent Antal perselyből kapják mindennapi kenyerüket. A Páduai Szent Antal és a szegények kenyere című füzetke megrendelhető a Szent-István-Társulat ügynökségében: Budapest, Királyi-Pál-utca 13. szám. Egy példány ára 4 krajcár.

A Kath. Hitvédelmi Folyóirat 11-ik száma a következő bő tartalommal meg jelent: Kilátásaink. (Valami a kongruáról.) — Spiritus consilii. — Ötven év alkotmányos egyházpolitikája. — Kath. regényirodalomunk elmaradottságának okairól. — Egyoidalu kultusz. — Mit mond dr. Schmitz püspök? — Társadalmi mozgalmak az ó korban. — Megtértek Csarnoka. — Krónikás: Mária kongr. az egyetemen. — Csak államosítanak! Ebredünk. Pap mint polgári hivatalnok. Onod peni judum. — Egy főispán a szabadkőmivesekhez. — Zs'dó hazafiság. — Szomorú, ha igaz. — Protest. szemle: Pekár Gyula a protestantizmusról, mint a művészet ellenségéről. Tiszajárás Magyarorszá-

gon. Lenézett iserő kálvinista gymnáziumok dekadenciája. — Irodalom. — Vegyesek. — Regény. — Ertalmatlan folyóirat ára egy évre 4 frt, fél évre 2 frt. — Csakis pénzbeli megrendelésre küldetik. Cim: Budapest, VII., Csömöri-ut 32. II. em. 11. a.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. M. (Mihályfa) Hozassák meg az Alkotmány szerkesztőségétől (Mária u. 11. szám.) Szabó Endre könyvét a szövegkezeletről. Ára 60 kr. Abban van alapszabályminta. — Jászfényszaru. Másodszor is elküldtük a kérvényt. Az elsőnek az utban kellett eltévedni. — D. J. (Pápa) Józsv sorsjegyei nem jöttek ki. A Bazilika sorsjegyekre nem volt mostanában huzás. — Z. H. (Siófok.) Bihari pontok alatt az a program értendő, melyet Tisza Kálmán által Nagyváradra 1868 március 17-én egybehívott értekezlet dolgozott ki a célból, hogy ismét helyreállítsa az országgyűlési baloldali párt egységét, mely a delegációba menetel kérdése óta meg volt zavarva. A bizottság kidolgozta program 1868 április 2-án látott először napvilágot s abból indult ki, mint a párt első alakulásakor, hogy „Magyarország semmi más nemzetnek vagy országnak alá nem vetett szabad és független ország“: s ez alapon kimondta, hogy a párt mindenek előtt való feladatának azt tekinti, hogy minden alkotmányos eszközzel odahasson, hogy mindazok a törvények, melyek a haza függetlenségével ellentétben állanak, megszüntetessenek, mindazok a törvényes intézkedések pedig, melyek biztosságára szükségesegek, létesíttessenek. „Megtüntetessenek ennek folytán a delegáció intézménye és a közös minisztérium s létesíttessék a magyar hadsereg, létesíttessék pénz- és kereskedelmi ügyeink függetlensége és hazánk törvényes függetlenségének elismertetése.“ E programtól Tisza Kálmán 1875-ben, a Deák-párttal való fuziókor tért el. — A. Z. (Horgos.) Ha a csendőrséghez be akar lépni, ezért a honvédelmi miniszterhez kell folyamodni. Hat hónapig 1 frt 3 kr csendőri zsoldot, hat hónap után 1 frt 30 kr őrszervezői zsoldot, ruházatot és kaszárnyai elszállásolást kap. Tiszti fizetést csak akkor kap, ha a vizsgálat sikeres letétele után tisztté kinevezik. — G. L. (Földeák.) Egy pénzügytételt se tesszük a kezünket tűzbe, azért egyiket se ajánljuk. — B. J. (Tisza-Füred) A kérvénymintát megküldtük. Az irni nem tudók helyett mások is aláírhatják. — T. B. (Berkenye.) Annak a kőszá hírnek, hogy ujév után mindenki mérhet italt, semmi alapja sincs. Csak az mérhet, akié a regálé bérlete. — I. S. (Hany) Engedély kell hozzá. — Monor. Igaz bizony. Bocsanat. — K. J. (Köpesény.) Majd rákerül a sor. — K. M. (Bács-Novoszele.) Sokacsz nyelven a „Magyar Néplap“ nem jelenik meg. — N. I. (Ujperint.) Nagyon köszönjük az érzelmeiket, de levelét nem közölhetjük, mert reánk vonatkozó dicséret. — K. K. (Pápa.) Már bizony nekünk olyan különös természetünk van, hogy itt is, ott is megnondjuk, ami a szívünket nyomja. Még saját olvasóinknak is. S akkor is, ha nem is tetszik az egyenes nyílt szó. Vagy azt hiszi talán, hogy az 1 frt 80 krajcárért nem csak lap dukál, de hizelgés is? — F. I. (Pápateszér.) A kárt akkor becsültethetik meg, a mikor akarják. Ha meg van becsülve, indítsanak kártérítési pert a gróf iránt, kinek vadai a kárt okozták. — Pozsony. A nemzetipártiak mind aláírták magukat, mert az ő pártjuk nyújtotta be: de a néppártiak nem mind. Lapunk 48-ik számában megirtuk, hogy mért nem. — M. M. (Csávoly.) Ha lehet megpróbáljuk. Majd gondolkodunk rajta. — S. S. (Szakácsi.) A kis gazda című röpiratot maga a kormány terjeszti, hogy aláre alatt a népet félrevezethesse. Ugy akarja föltüntetni a kvótaemlést, mint jó dolgot. — V. P. (Dénestfa.) Nem lapba való. S ebből per lenne. — Cs. Zs. (Duna-Ujfal.) Rosszul értette meg a 48-ik szám cikkét, ha azt olvasta ki belőle, hogy aki sehogy se tud új előfizetőket gyűjteni, az maga nem fizethet elő. Az a kemény megrovás azoknak szólt, akik minden üdvös fölhívást csak a fülük mellett bocsanatnak el

Katholikus naptárak.

A Szent-Gellért könyvnyomda kiadásában

Budapest, VIII., Práter-utca 44.

a következő katolikus naptárak jelentek meg:

	1 pld.	20 pld.	50 pld.	100 pld.
Szent József Naptár	ára 40 kr.	6.50	15.—	28.—
Szent István Naptár	40	6.50	15.—	28.—
Lourdesi Nagy Képes Naptár	30	4.80	11.—	21.—
Keresztények Naptára	25	4.—	9.—	17.50
Sanct Stefan-Kalender (német)	30	4.80	11.—	21.—
Chrislicher Volkskalender	25	4.—	9.—	17.50
Sv. Stefansky Kalendár (tót)	30	4.80	11.—	21.—
Krestansky Ludovy Kal.	25	4.—	9.—	17.50

Fenti naptárak mindegyikét lelkészek és kath. írók szerkesztették, számos képpel illusztráltatták a magyar népnek az egész esztendőn át mint épületes tanulságos olvasmányok igen ajánlhatók.

Kérjük a ft. papságot és e lap olvasóit e naptárakat terjeszteni s b. rendeléseiket mielőbb hozzánk beküldeni.

Ha a pénz előre beküldetik, a szállítási költséget is mi viseljük.

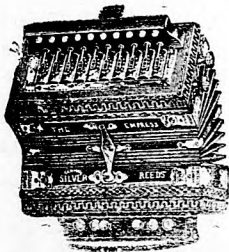
Utánvételes küldeményeknél a szállítási költség a megrendelőt terheli.

Tisztelettel

a Szt-Gellért könyvnyomda kiadóhivatala

Budapest, Práter-utca 44.

Tessék képes árjegyzéket kérni!!

Olesó és kitünő hangszerek csakis
Varju Ignác
mű-hangszerésznél kaphatók
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 47. N.

Nevezetesen:
harmonikák, hegedűk, fuvalák,
czimbalmok, cziterák
és mindenemű hangszerek jótállás
mellett.

!! Képes árjegyzék vidékre ingyen !!

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzslésként alkalmaztatik küszvényénél, csúznál, tagszagatásnál és meg-hülekéknél és az orvosok által bedörzslésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főaktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

Egyedüli hazai gyártmány

kapható:
Taussig J. Budapest, VII 4., Csömöri-ut
23/a. I. emelet és
Füredi L. Budapest, VII 4. Ovoda-utca
24. szám.

Hazai gyártmány

Hazai gyártmány

A híres 1998. számú legújabb javított
VOLTA-KERESZT.

Oly egyéneknek, kik keresztet nem hordanak,
VOLTA-CSILLAG.

Gyermekek és fiatal nők részére: **Volta-sziv.**

A legújabb javított villamos Volta kereszt a test mérsékelt, de folytonos magnetikus villanyozás követ-keztében gyógyítja a következő betegségeket:

Csúz, köszvény, ideggyöngöseség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, buskomorság, sápkór, asztma, merevedés, göres, bőrbetegség, gyomorhaj, influ- enza, köhögés, fülzugás, fogfájás, hysteria, fő- fájások, szívdobogás, kólika stb. stb.

Ára 1 frt 80 kr. 2 frt előre beküldése mellett bér- menleve. „VOLTA-SZIV” ára 1 frt 50 kr., utánvétellel 20 krral több; hozzávaló különleges szalag 20 kr.

Viszontelárusítóknak megfelelő engedmény!

Kiadóhivatalunkban a következő jó könyvek

kaphatók leszállított áron u. m.

	Ezelőtt		Most	
	frt	kr.	frt	kr.
Hajadonok könyve	2	—	—	80
Ugyanez diszkötésben	3	50	2	—
Asbóth János Társada- lom-politikai beszédei	—	—	3	50
Ugyanez félbörkötésben	—	—	5	—
Szőlősgazdák könyve	50	—	20	—
Biztosítási Panama	—	50	—	20

A pénz előleges beküldése ellenében kapható lapunk kiadóhivatalában.

A kazánfűtők, locomobil és expanziós stabil gőz- gépkezelők törv. vizsgál- jára előkészítő kézikönyv kérdések és feleletekben kapható. I. rész a kazán- fűtők részére 50 kr. I. II. rész a kazánfűtők és loco- mobil gépkezelők részére 75 kr. I. II. III. rész a két előbbi és az expanziós stabil gőzkezelők ré- szére 28 rajzzal ellátva 1 frt 50 kr. A harmadik rész csak az I-II. rész- szel együtt véve kapható **Mova Rezsónél** Buda- pesten, VI. ker. Csángó- utca 3/a. I. em. 32. ajtó.

Egy család örökbe fogad két év közötti római kath. árva le- ánykát. Címe meg- tudható lapunk ki- adóhivatalában.

Olesó Cseh
ÁGYTOLLAK

5 kiló új jó fosztott pormentes 4 frt. 80., 5 kiló jobb 6 frt. 5 kiló hófehér pehely lágyságu fosztott 9, 12, 15 frt. 5 kiló felpehely 6. 7.20, 9 frt. 5 kiló hófehér pehely lágyságu fosztatlan 12, 15 frt. pehely 1.80, 2.40, 3, 3.30¹/₂ kilónként.

Varrott ágy takarók

igen jök 2 frt 20 krtól feljebb. Szét-küldés bérmentve és utánvétellel.

Nem felszök kísérőtetűek vagy visszavétetnek.

Megrendelésnél pontos cím kérérik:

Benedikt Sachsel, Klattau 403,
(Csehország.)

Amerikai zsebórák

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja. Szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké. Ara darabonként 2.80 frt. Jótállás mellett a míg a készlet tart. Ezüstös óralánc 60 kr. Gyűjtőknek 6 drb után egy ingyen küldetik.

Onhorotváló készülék

„Fox“ valódi solingeni gyártmány! Sok kiállításon kitüntetve! Gyakorlás nem kell! Megvágás kizárva! Tiszta és kényelmes munka! Bőrbeteg-égtől megment! Tartós pénzakarító s a szakált erősíti! Darabja 2 fo int. A penge „*“ aczéllból, a többi részek ezüstös fém. J. vannak Gyűjtőknek 5 drb után 1 ingyen küldök. Eltart 15 évig.

Karácsonyra

ajánlom a következő tárgyakat: hazi üsző pisztoly 1— nickelből 1.50 frt; 200 löles ingy-n: 1000 lötes hozzá 1— frt. na, yserien aranyozott 3 fedelő vastag óra 36 óráig jár, 5.80 frt. aranyozott esőingő lánc 1 ft. női óra, egész kicsiny, fekete 5 frt. kek 5.50 frt. sz-p aranyozott lánc 85 kr. Gloriá spiritusz győstőző, tűmör és biztos 65 kr. briliáns gyűrű, ezüst, finoman aranyozva, brilláns utánzat közel 1.90 frt. jegyzőruzi ezüstből, arany zva, széles é. nehéz 1.50 frt. fülbevaló v. női 14 kar. arany, smaragdok, utánzata és patent zár val. mák darab 5.95 frt. ugyanaz könnyebb 4, 5 frt. kárperec vald ezüst felülettel 1.95 frt. inga-óra, finoman faragott, len ezüst díszes kerekben, magassága 1 méter, minden 8 napban e yzer huzando fel, darabja belábi csomagolva 9.50 frt. v. 1.40 ezüst zs-bom, igen finom, 3 fedéllel 8.50 frt. kis penztárcza fókoldu, bőrből nőknek 50 kr. férfiaknak 2 részből hajjábórá, 50 kr. talpak zivarszipka, díszes, borostyán szópókával 35 kr. kosnyító takar 10 kr. 3 nyelű zsebkés 50 kr. finom 1 frt. nagy penztárcza oldalra 4 részre osztva 1 frt. hajszékfe 20 es 50 kr. kenő s 15 kr. hajszőnyező 50 kr. macra lámpa 30 kr. val. ezüst lánc 1.50 frt. 1 üveg francia illatszert pompas szá u. selyem tobozban 1 ft. 4 drb. finom fész 1 selyem tobozba 1 frt. elegáns valódi hó szivar tárcza 1.50 frt. kőössze es angol borotva 1 frt. 3 drb. finom francia szappan dobozban 50 kr. 1 doboz kínai tea eredeti csomagolás 1 frt. 1 üveg magyar cognac 1.80 frt. 1 üveg pezsgő 2.20 frt. Megrendelhető!

Polak Sándor

főbizományosnál

Budapest, v. Kálman-utca 17 M.

A tulhamozódás miatti kérem a pénzt mindig előre küldeni. Azonkívül beszerzek bármily megki ánt kisebb vagy nagyobb cikket és a legolcsóbb gyári áron számítom csak. Kű ön díjat a beszerzésért nem számítok. Előírt eregékűl is beszerzek bármily cikket 3 ft-nál kisebb megrendelésnél 35 kr. portót is kerek mellékelni.

Tíz forinton felüli megrendeléséknél 5 százalék engedmény.

Tyukszemben szenvedőknek

egy mindenhol található nő-ényt, mely éves óta kitünő sikerrel használt gyógyfünek bizonyuit a mennyiben pár napi alkalmazás után töle a tyukszem örökre kivesz, ajánl, s használati utasítást díjmentesen küld **Deák Ferenc Budapest, Práter-utca 44. sz.** (Válaszra 15. krosbélyeg melléklendő.)

Legolcsóbb és legelőnyösebb biztosítás

Orsz. magy. kölcsönös biztosító szövetkezetnél

Budapest, VIII. József-körút 8. szám.

Alakult 1894. évben — Biztosítéki alap 600,000 kor.

Elnök: Teleky Géza gróf. Alelnök: Csávossy Bela. Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond. Az igazgatóság tagjai: Andrássy Géza gróf, Bujanovich Sándor, Dessowffy Arisztid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán Szónyi Zsigmond, gróf Teleki Sándor.

Az Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet úgy a tűz, mint a jégbiztosításnál olesó díjjalval, humanus eljárásával és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével országszerte megnyerte a gazdaközönség teljes bizalmát.

A szalmás eleséget és takarmányt

tűzkár ellen egy intézetnél sem lehet oly olesón és kedvező feltételek mellett biztosítani, mint a szövetkezetnél.

Kisgazdák ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal természetük jégkár ellen biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítást ad

Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet igazgatósága

Budapest, VIII. József-körút 8. sz. és a vidéki ügynökség.

STOWASSER J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros. tökéletesen javított és szabadalmazott tárogató feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-u. 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6 frtól feljebb.

Gordonkák 8, 10, 12, 14 frtól feljebb.

Trombiták 12, 15, 18, 20 frtig.

Czimbalmok 35 frtól 300 forintig.

Tarogató ősi magyar hangszer 20 frtól 60 frtig.

Harmonikák 2, 3, 5, 6, 8 frtól feljebb.

Községi dob két verővel 9 frt 50 kr.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó- és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legutányosabb árban szállítatnak.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve megküldetik

RÉTAY és BENEDEK

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyházi lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagyemelt, és főtisztelendő Császka György kalocsai érsek, a budapesti és a kézdvasárhelyi oltaregylet szállító.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentség-tartókat, kelyheket, áldoztató kelyheket, kereszteteket, füstölőket, oltárlámpákat, esillárokat, szobrokat, nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sirok és szószékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését. Egyházi kelmék, csipkék, falfeszítetek búcsúáró feszületek nagy választékban kaphatók raktárunkon. 36-52

Kívánságra kérésre és kérdésre bérmentve árjegyzékeket, alkalmas mintákat.